

Гората е в сърцето ми

На официалното честване на юбилейната Седмица на гората
с отличието „Лесовъд на годината“ за 2024 г.
бе удостоен инж. Иван Ризов – зам.-директор на ДГС – Катунци.

По традиция искахме да го представим в списанието, но вместо в Горското стопанство в Катунци, се срещнахме с него в ДГС – Струмяни, където отскоро изпълняваше длъжността директор. Но не като награда, а като необходимо усилие да помогне на колегите си, чиито директор в момента е в дълъг болничен, приема инж. Ризов временното преместване. И на шега казва, че Катунци е най-южното стопанство, така че всяка крачка на север е повишение. А откъде тръгва житейският му и трудов път – пак от южните краища на родината ни. Роден е на 10 май 1988 г. в гр. Сандански. Трето поколение лесовъд, той си спомня летата в село Плоски, в полите на Пирин, когато придружава дядо си в горската работа. Неслучайно точно дядо му, чието име и професия е наследил, е човекът, който с гордост присъства на церемонията по връчването на отличието „Лесовъд на годината“ в първия ден от Седмичата на гората.

Младият Иван се увлича не само от гората, но и от компютърната техника – наглед несъвместими и толкова различни интереси. Завършва Професионалната техническа гимназия в гр. Сандански и пак се колебае по кой път да тръгне, но сърцето му избира семейната традиция и започва следването си в специалност „Горско стопанство“ на Лесотехническия университет, където се дипломира като магистър по горско стопанство през 2015 г., със специализация „Лесоползване и икономика на горското стопанство“.

През 2020 г. завършва и магистратура по управление на околната среда в специалност „Биомениджмънт и устойчиво развитие“ на Биологическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. В момента е докторант в научна секция „Горска екология“ в Института за гората при Българ-

ската академия на науките с тема на дисертационния труд „Оценка на щети след горски пожари и влияние върху почвеното здраве“.

Първата му среща с горски пожар е още като дете, над селото, където отива заедно с дядо си. Темата за пожарите някак става една от основните в професионалния му път още когато работи в Национален парк „Пирин“, където започва като специалист „Биоразнообразие“ през 2012 година. По това време за първи път участва в гасенето на горски пожар в Бистришко бранище на Витоша и инвентаризацията на засегнатите площи след това. Следват пожар над Рилския манастир, в резерват „Ибър“ над Костенец. Пожарите остават централна тема и в трудовия му делник в ДГС – Катунци, където постъпва през август 2015 г. като лесничей, впоследствие – старши лесничей, от 2020 г. е зам.-директор, през 2022 – 2023 г. е директор, а след това и до момента отново е зам.-директор, сега в неплатен отпуск заради поемането на задълженията в Струмяни.

Натрупал опит с огъня, инж. Ризов преминава и курс за овладяване на горските пожари в Центъра за професионално обучение към РД ПБЗН – Монтана, откъдето получава диплома за професионална квалификация миналата пролет. Интересува се от причините за възникването на пожарите и възможните мерки за предотвратяването им, но никога не се втурва безразсъдно и преценява възможностите да бъде максимално полезен без риск за човешкия живот. Видял отблизо опустошителната сила на пожара, инж. Ризов апелира за повишено внимание при боравене с огън в гората и в близост до горските територии. Никога няма да забрави трагичния 4 август 2021 г., когато огнената стихия поглъща двама колеги над село Петрово. Спомня си ясно и 26 юли миналото лято – денят, в който от гръцка територия пожарът прехвърля билото на планината Славянка и преминава на българска. Борбата продължава повече от месец, в който за него и колегите му няма почивен ден. На

терен са от 5 сутринта до късните вечерни часове, прибират се само за по няколко часа сън. Освен че работи наравно с останалите, има задачата да разпределя хората по фронтовете на пожара. И именно заради усилията, които полага за ограничаването и потушаването на огъня на територията на ДГС – Катунци, в планината Славянка през миналото лято, получава високото лесовъдско отличие и признание от колегите си.

Това ни споделя и директорът на ДГС – Катунци, инж. Пламен Поюков, който го номинира за приза „Лесовъд на годината“ за всеотдайната му работа: „Първи в гасенето на горските пожари се включват горските служители и те са последните, които си тръгват. В потушаването на големия горски пожар, който възникна миналата година на територията на ДГС – Катунци, всички горски служители на Стопанството и стотици служители на други териториални поделения на ЮЗДП взеха активно участие, а ръководител на специализираната група за гасене при ДГС – Катунци, и координатор на групите от останалите поделения беше инж. Иван Ризов. Той беше на границата ни с Гърция в продължение на седмици до пълното овладяване на пожара в планината Славянка. За положените усилия и самоотверженост беше награден от тогавашния министър на вътрешните работи Калин Стоянов. Инж. Иван Ризов вече почти 10 години работи в Държавно горско стопанство – Катунци, като за този период е преминал през цялата йерархична структура на Стопанството. При изпълнение на служебните си задължения винаги е подходил с отговорност, мотивация и всеотдайност. Той е безупречен като професионалист“ – казва инж. Поюков и добавя още добри думи. Споделя, че работи с хъс, мисъл и сърце, че продължават да коментират заедно проблеми и текущи дейности. Макар и в друго стопанство в момента, инж. Ризов не спира да помага и да се интересува от работата в Катунци.

В това се уверяваме и лично, когато тръгваме по следите на миналогодишния огън, обхващанал общо 8200 дка, от които около 2700 дка са в държавния горски фонд, а останалите са в резервата „Алиботуш“ и поземлен фонд. За щастие,

в по-голямата част от засегнатите територии пожарът е бил низов и не се очакват трайни негативни последици за екосистемата, обяснява ни инж. Ризов (сн. 1). На места е започнало нападение от вредители, което се проследява от Лесозащитна станция – София. Но като цяло зеленината се завръща по склоновете на Славянка (сн. 2).

Още едно пожарище ще посетим в този ден – на територията на ДГС – Струмяни. Едва започнал

работа, инж. Ризов се сблъсква с последиците от миналогодишния пожар, който е бил върхов и далеч по-опустошителен. Пламва малко след този в ДГС – Катунци, и дори част от пожарните екипи се пренасочват натам. Тук горят 18 000 дка, като над 7500 дка е горската площ, а 26 000 м³ е увреденият дървостой при 1000 дка върхов и над 6500 дка низов пожар. През есента в обхванатата от върхов пожар гора е изведена сеч, извършена е почвопод-

готовка и част от терените вече са залесени тази пролет. Не е красива гледката в местността Скалето, в землището на с. Микрево, в Малешевска планина, където на мястото на зелените склонове днес чернеят оголени терени, но съзидателната работа на лесовъда да възстанови гората не спира заедно с жаждата на

природата да се възобновява (сн. 3).

Питаме инж. Ризов за другите му професионални интереси. „Основният ми научен интерес е свързан с екосистемните услуги – споделя той. – Те не са застъпени в ежедневната работа на лесовъдите, но за мен са интересна тема. От чисто лесовъдските дейности в Катунци трябва да спомена превръщането на издънковите дъбови гори в семенни. Резултатите, където се работи усилено, се виждат, но превръщането изисква много труд и огромна инвестиция. В нашия район се наблюдава влиянието на изменението на климата в иглолистните култури на нетипични месторастения в ниския пояс, състоянието им се влошава, сред тях под склопа се развива местна растителност основно от зимен,

космат дъб, мъждрян и габър, но качеството ѝ не е добро и там също ще се изисква голяма инвестиция за възстановяването на тези месторастения в естествения им вид“.

А на въпроса дали някога е съжалявал за избора си на тази нелека професия, отговаря, че действително трябва работата да ти е по сърце, за да устояваш на трудностите. И отправя послание към своите колеги лесовъди да отстояват професионализма и лесовъдските ценности въпреки изпитанията на времето. Така го описват и колегите му – като отличен специалист, който се стреми към непрекъснато усъвършенстване, подтикван от любовта си към природата.

И всички са убедени, че наградата му е заслужена, защото зад нея стоят отговорността, професионализъмът и всеотдайността, които инж. Ризов доказва всеки ден с работата си.

Мислим си, че е хубаво да се опощават работещите млади хора. А какво мисли инж. Ризов – своята награда вижда в оцелелите и възстановяващи се екосистеми по склоновете на Славянка, където на мястото на миналогодишните овъглени и обгорели дървета започва да се раззеленява и надеждата, че тръгва естествено възобновяване, е жива като зелена фиданка.

Юлия СЪБЧЕВА
Снимки: Йордан ДАМЯНОВ

